

Overdenking in de Songs of Praise, Capelle-Schollevaar, 13 juli 2008, 16.00 uur

Thema: 'Abide With Me' naar aanleiding van Lukas 24: 13-16 en 28-35

1. Een lied dat veel harten veroverd heeft

Het is een moment dat ik niet snel zal vergeten. Ik stond bij haar bed. Ze was oud geworden, veel ouder dan ze zelf had verwacht. Omdat ze altijd koude handen had, droeg ze gebreide wanten. En als we het dan hadden over het naderende afscheid, dan kwam ze steeds maar weer terug op dit lied: 'Blijf bij mij, Heer, want de avond is nabij.' Ze zei: 'Dat bid ik dan maar, want ik kan niet zonder de Here Jezus.'

'Abide With Me'. Het is een lied dat de wereld overgegaan is, en dat ook in ons land een vast plaats heeft gekregen in heel veel harten.

'Abide With Me'. In Engeland zelf, en in veel Engelstalige landen, wordt het lied bijna uitsluitend gezongen bij begrafenissen. Maar dat is niet altijd zo geweest. Het werd ook gezongen in de trouwdienst van koningin Elisabeth II en prins Philip, en in de trouwdienst van haar ouders, koning George VI en koningin Elisabeth. De grootouders van de huidige koningin Elisabeth waren King George V en Queen Mary. Zij waren aanwezig in 1927 in het Wembley Stadion in Londen toen daar de finale werd gespeeld om de Engelse voetbalbeker. Voordat de finale werd gespeeld, werd er eerst gezongen. En omdat het koninklijk paar zóveel hield van dit lied, 'Abide With Me', werd dat ook gezongen. Daarna werd het een traditie, die nu al 81 jaar bestaat: voorafgaand aan de Engelse finale wordt gezongen: 'Abide With Me'.

Op allerlei manieren heeft dit lied zo mensenharten bereikt, en God Zelf heeft dit lied op een heel krachtige manier gebruikt om mensen op Hemzelf te wijzen. Ik kwam op internet ook kaarten tegen, die werden gegeven aan militairen in de Eerste Wereldoorlog. Op die kaart zie je een soldaat, met z'n volle wapenrusting aan, die opeens Jezus ziet. En daar staat dan boven: 'Abide With Me'.

2. Het lied van Lyte

Misschien zit u hier en heeft u ook wel uw eigen geschiedenis met dit lied. En het lied zelf heeft ook een geschiedenis, er zit een verhaal aan vast. De dichter, Henry Lyte, kwam uit Schotland. Hij was een begaafde jongen, die eerst geneeskunde ging studeren, maar later overstapte naar de theologie. Hij werd predikant, eerst korte

perioden in verschillende gemeenten, maar daar na in Brixham, in Devon, in Zuidwest-Engeland, helemaal aan de kust. Dertig jaar was hij toen, en hij is er ruim 23 jaar gebleven. Lyte was enorm geliefd. Hij ging naar de vissers toe, op hun visserboten, als ze terugkwamen van zee, hij won de harten van de hele bevolking en hij heeft de Anglicaanse gemeente daar in Brixham enorm opgebouwd. Zijn vrouw Anna hielp hem zoveel ze kon, ze bezocht de zieken en hielp om allerlei hulpverleningsprojecten op te zetten.

Dat zinnetje, 'Abide With Me', dat heeft in het leven van Henry Lyte een belangrijke rol gespeeld. Want hij had een heel goede vriend, die ook predikant was, Augustus Le Hunte, en die vriend was gestorven. Lyte was

aanwezig geweest bij zijn stebed, en Le Hunte had steeds die woorden op zijn lippen, als een gebed tot God: 'Abide with me!' 'Blijf bij mij!' De vriendschap met Le Hunte had veel voor Lyte betekend.

All Saints Church in Brixham, de kerk waar Lyte predikant was.

En toen werd hij zelf ziek. Tuberculose, één van de gevreesde ziekten in de 19e eeuw. Henry en Anna, ze draaiden elk dubbeltje om, zodat Henry 's winters naar Italië kon reizen om daar te kuren.

Maar zijn situatie werd steeds slechter. In september 1847 zou hij opnieuw vertrekken naar Italië, maar hij wist dat dit weleens zijn laatste reis zou kunnen worden. Op 4 september, de zondag voor zijn vertrek bediende Henry in zijn gemeente in Brixham het Heilig Avondmaal. Zijn preek was een afscheidspreek. De preek ging over Lukas 24, de Emmaüsgangers, en Lyte zei in die preek: 'Ik sta hier tussen u, vandaag, als iemand die uit de dood is opgestaan. Ik hoop werkelijk dat dat het in uw leven mag indringen, en dat het u ertoe mag brengen om u voor te bereiden op dat heilige moment, dat voor iedereen komt, vroeg of laat. Bereid u op tijd voor op die ontmoeting door vertrouwd te raken met Jezus en met Zijn dood.'

Diezelfde avond schreef Henry Lyte dit lied, 'Abide With Me'. Italië heeft hij nooit meer gehaald. Vanwege zijn ziekte kwam hij niet verder dan Nice, in Zuid-Frankrijk. Daar stierf hij op 20 november 1847, 54 jaar oud.

3. 'Blijf ook bij mij, Heer!'

'Abide with me,' 'Blijf bij mij, Heer!' Is dat ook voor ons eigenlijk niet een heel belangrijk gebed? 'Blijf bij ons!' zeggen die twee leerlingen van Jezus, als ze aangekomen zijn in Emmaüs, waar ze wonen. 'Blijf bij ons!' Ze willen nog méér horen van wat die vreemdeling te vertellen heeft, die onbekende man die met hen mee opgelopen is, vanuit Jeruzalem. Ze hebben zich verbaasd onderweg. Wat wéét die man veel! Vanuit de hele Bijbel laat Hij zien dat Jezus de beloofde Messias is! Hij bewijst dat het móést gebeuren, die kruisiging. Dat is geen tragisch verlies, dat kruis. De dood van Jezus is niet de ondergang van iemand die het o zo goed bedoelde maar die het niet heeft gered. Nee, het móést zo gaan! Door de dood naar het leven! De Messias kwam om alle zonden op Zich te nemen, als de

grote Zondebok, de Plaatsvervanger. Hij droeg ze de dood in, en Hij stond op in een nieuw leven! Die twee leerlingen, ze zijn gaandeweg steeds meer onder de indruk geraakt van de woorden van die vreemdeling. Hun hart is gaan branden van enthousiasme, van liefde voor God. En nu zijn ze er, bij hun huis, en die vreemdeling, die wil verder lopen. Maar dát kan toch niet? Ze willen méér weten! Ze willen méér horen! 'Blijf bij ons, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde!' En wat doet de vreemdeling? Inderdaad! Hij blijft! En als het eten op tafel staat, dan gebeurt er iets onverwachts. Hij, de gast, wordt opeens gasthéér! Hij neemt het brood, Hij dankt ervoor en breekt het! Hij is de Heer! Opééns beseffen ze het! 'Hij is de Heer!!!!' En als ze dát beseffen, dan is Hij weg. Althans, voor het óóg. Want in feite is Hij nu pas echt binnengekomen, in hun hart. Hij is binnengekomen, om daar voor altijd te blijven.

En nu zit u hier. Misschien bent u geraakt. Ergens door. Misschien door de muziek. Misschien door die woorden uit Lukas 24. Misschien door het levensverhaal van Henry Lyte. Misschien is ook uw hart wel in vuur en vlam gezet. Maar hoe en wat? En wie Jezus is? Wie Hij

is voor ú? Voor jou? Misschien heeft u wel veel meer vragen dan antwoorden. Net als die twee leerlingen. Ze wisten het niet, wie die vreemdeling was. Een bijzonder mens, dat wel. Maar verder? Wat wisten ze eigenlijk? Ze wisten één ding, en dat wisten ze heel zeker: 'We willen méér van Hem weten! We willen méér van Hem horen! We willen niet dat Hij weggaat!' 'Blijf bij ons, alstublieft! Reis niet verder! Kom en eet mee in ons huis!'

Als u het ook niet weet allemaal, en u heeft wel duizend vragen, maar u bent geraakt, bid het dan mee, met die leerlingen. Bid het mee met Henry Lyte: 'Blijf bij mij, Heer! Laat me niet los! En geef dat ik niet loskom van U.'

'Blijf bij mij, ook al ben ik misschien al wel járen christen, tientallen jaren, maar blijf bij mij, want ik weet niet hoe het verder gaat in mijn leven. Blijf bij mij, als ik een moeilijke periode tegemoet ga. Als ik door een tijd ga vol zorgen en tegenslag. Maar blijf óók bij mij, en misschien wel júst dan, als het allemaal voorspoedig gaat, en ik U zo gemakkelijk dreig te vergeten. Blijf bij mij, op weg naar die dag, dat ik U zal ontmoeten! Op weg naar de dag dat ik U zal zien, oog in oog. Blijf bij mij, Heer, en laat mij nooit, nóóit meer los!' Amen.

Brixham, de haven rond 1930.

*Hold Thou Thy cross before my closing eyes;
Shine through the gloom and point me to the skies.
Heaven's morning breaks, and earth's vain shadows flee;
In life, in death, O Lord, abide with me.*

Reageren? Bel of mail: René van Loon, 010-442 6280, c.m.van.loon@freeler.nl